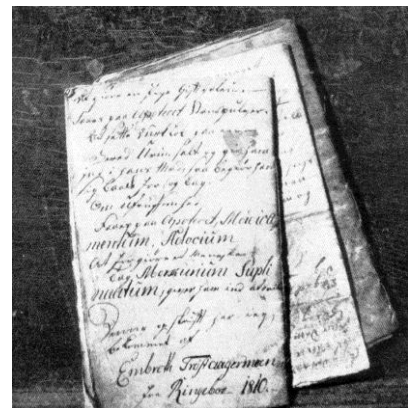

1856 Personligheter i bygda

Her følger et lite knippe av ”personligheter” som gjennom sitt liv, en handling eller hendelse har gitt seg selv et ettermæle.

La oss begynne med han Paul Eriksen Prestmo på Reppeskroen i Lånke. Navnet tyder på at stedet en gang i tiden har vært en kro – et skjenkested for ”ferdafolk”. Denne Paul Eriksen var en tid rådsdreng hos proprietær Hornemann på Reppe. Og det var her han gjorde sin bragd. Det fortelles at Paul en dag med bare hendene fikk tak i en ulv i fjøsgluggen – og holdt han fast til han fikk hjelp. Tøffe gutter før i tiden (?).

John Jakobsen Jøsås het en person som kom til plassen Bergan under Hell etter 1831. Det fortelles om John at han hadde en meget sterk røst og snakket svært høyt. I de første årene etter at utvandringen til Amerika startet, snakket bygdefolket mye om at Amerika lå rett under beina deres. John og hans familie utvandret i 1857. En dag i slåttonna året etter at John hadde reist til USA, sa en av slåtfolkene på Geving da John Jakobsen kom på tale: ”*No ska vi legg oss ne på jo 'la å ly etter om vi hørre nå te om Jo Jakopså*”. Denne John hadde giftet seg med Anne Bjørnsdatter Geving trolig samme år som de ble nybyggere på Bergan. De fikk en sønn annen juledag 1831. Han ble døpt Jacob. I 1932 kom det et brev til prost Hoem i Stjørdal fra en prest i Amerika. Sistnevnte kunne fortelle at han hadde en Jacob i sin menighet som da var 100 år gammel, og kom fra Stjørdal. Mor hans, ovennevnte Anne - skulle ikke få se Amerika. Hun døde under overfarten i 1857. Denne Anne Bjørnsdatter Geving var datter av Bjørn Pedersen Dybvad på Søre Geving. Han var litt av en bygdadoktor. Noen sa han hadde ”Svartbok”. I den tiden mente folk at han hadde ulike spesielle evner – slike som vi ikke tror særlig på i dag. Enkelte påstod at Bjørn kunne ”visa tjuven”, - det vil si ”*mane han frem*”. I det hele kjente han til mange trolldomkunster.

Yngste sønnen til Bjørn, var Johan Bjørnsen på Ytre Geving, født 27. august i 1817. Døde lille julaften i 1895. Han skulle ha vært en av de merkeligste menn på den tiden. Noen kalte ham for ”*mesteren fra Lånke*”. Som faren ble han også ansett for å være litt av en ”bygdedoktor”, med spesialitet på benbrudd. Folk fra hele landet søkte ham. Det het seg at han også forstod seg på andre sykdommer. Fikk en ham først til å undersøke, sa han sin mening og tok visstnok sjelden feil. Han sa vanligvis ikke så meget, men brukte sine følsomme hender. Han var i ordet rette betydning en håndspålegger.

Ingen vet med sikkerhet hvem som har levd lengst i Stjørdalen, underforstått: oppnådd høyest alder. Fra nyere tider er det flere som kan navngis i relasjon til høy alder. Det å bli gammel i våre dager er selvsagt heller ingen selvfølge, men i forhold til de som levde for noen hundre år siden – er gjennomsnittlig levealder trolig fordoblet. Da blir det desto mer oppsiktsvekkende å vite at noen faktisk ble 100 år også på 1700-tallet. En av disse var Guru Johnsdatter Ekren i Lånke, født i 1619 – gravlagt 15. april i 1725. Hun ble altså 106 år gammel. I sine ”*Efterretninger om Stjørdalens prestegjeld*”, nevner sokneprest Hieronymus Heyerdahl under avsnittet ”*Folkemengden*” at den høyeste levealder i prestegjeldet i tiden 1713 – 1815 var 119 år, dernest 106 år. Den første døde i 1715, den andre i 1725. Siste årstallet og alder passer på Guru Ekren. Men Heyerdahl nevner at begge var mannspersoner !!